Araz Aslanlı: Rusya Türkiye'nin öncelikleri konusunda daha dikkatli davranmazsa, bu iki ülke kendilerini sadece Orta Doğu'da değil, Kafkasya'da da far

Araz Aslanlı: Rusya Türkiye'nin öncelikleri konusunda daha dikkatli davranmazsa, bu iki ülke kendilerini sadece Orta Doğu'da değil, Kafkasya'da da farklı "cephe"lerde bulabilirler

Ruslan Rahimov (Anadolu Ajansı): Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Ermenistan ile ortak hava savunma sistemi kurulması için hükümete talimat verdi. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Bölgesel etkileri neler olabilir?

Araz Aslanlı: Rusya zaten Ermenistan'da bir askeri üsse sahiptir. İki ülke arasında Kolektif Güvenlik Anlaşması Örgütü çerçevesinde askeri işbirliği de mevcuttur. Bu iki çerçeve zaten hava savunması anlamında işbirliğine de olanak sağlamaktadır. Daha Ekim 2015 sonlarında Rusya Ermenistan'a yeni Orlan-10 keşif hava araçları yollamıştı. Ama Putin'in talimatındaki ifadede "Kafkasya bölgesinin kolektif güvenliğinin sağlanması adına Ermenistan ile bölgesel ortak hava savunma sisteminin" kurulmasından bahsedilmektedir. Halbuki Ermenistan ile Rusya arasında direkt sınır ve dolayısıyla ortak hava sahası yok. Bu iki ülke arasında yer alan Azerbaycan ve Gürcistan'dan birisi Ermenistan ile diğeri ise Rusya ile yakın tarihte savaş yaşamış ve aralarındaki sorunlar henüz çözüme kavuşturulmamıştır. Türkiye'nin Ermenistan ve Rusya ile ilişkilerinde iyileştirme eğilimleri gözlenmekle beraber temel sorunlara yaklaşımlardaki farklılıklar önemli ölçüde devam etmektedir. O nedenle de Putin'in açıklaması genel anlamda Kafkasya'yı, tüm çevre ülkeleri ve NATO'yu yakından ilgilendirmekle beraber Azerbaycan ve Türkiye açısından daha büyük önem taşımaktadır.

Bu adımlar Rusya açısından öncelikle genel olarak çevrede egemenliğini artırma ve küresel güç konumunu geri kazanma hedefine yöneliktir. Ama Ermenistan açısından bu tarz gelişmeler Türkiye'ye yönelik saldırgan (soykırım iddiaları, toprak ve tazminat talepleri) politikalarını sürdürmeye ve belki de

artırmaya teşvik niteliği de taşımaktadır. Benzer ifadeleri Ermenistan'ın Azerbaycan'a yönelik işgalci politikaları için de ifade edebiliriz. Rusya'nın bu tarz adımları Karabağ sorununun çözüm sürecini ve Kafkasya'da barışı hakim kılma çabalarını da zedelemektedir. Bu çerçevede Ermenistan'ın Gürcistan'ın toprak bütünlüğüne yönelik faaliyetlerinde de artış gözlenebilir.

Rusya'nın Ukrayna krizi ve hem bu kriz hem de diğer bazı nedenlerden dolayı Batı ile ciddi gerginlik (aynı zamanda düşen petrol fiyatları nedeniyle ekonomik sıkıntıların da) yaşandığı bir aşamada Türkiye ve Azerbaycan'ı rahatsız edecek eylemlerden kaçınması daha mantıklı olurdu. Çünkü Türkiye-Rusya ilişkilerinde bir dönem için gözlenen olumlu seyir Suriye ve doğalgaz konusundaki anlaşmazlıklar nedeniyle yönünü kaybetmeye başlıyor. 2015 yılı sonlarına kadar gerçekleştirilmesi planlanan Türkiye-Rusya Üst Düzey İşbirliği Konseyi toplantısına kadar Rusya Türkiye'nin öncelikleri konusunda daha dikkatli davranmazsa, bu iki ülke kendilerini sadece Orta Doğu'da değil, Kafkasya'da da farklı "cephe"lerde bulabilirler.